

REVISTA ECONOMICĂ.

Organ financiar-economic.

Organul oficial al „Solidarității”, asociațiune de institute financiare ca însoțire.

Apare odată pe săptămână.

Membri ai asociațiunii „Solidaritatea” sunt:

Agricola, (Ecica), Agricola. (Hunedoara), Agricola. (Lugoș), Agricola. (Sebeșul-săsesc), Albina, Ardeleana, Arieșana, Arina, Armonia, Astra, Auraria, Aurora, (Baia-mare), Avrigeana, Bădănașana, Banca Poporală, (Caransebeș), Banca Poporală, (Dej), Banca Poporală, (Arpașul-inf.), Beregsana, Berzovia, Bihoreana, Bistrișana, Boșana, Brădetul, Buciumana, Cassa de împrumut ca însoțire, (Bicaz), Cassa de păstrare, (Mercurea), Cassa de păstrare (reuniune), (Săliște), Câmpiana, Cârțișoreana, Chiorana, Chiseteiana, Codreana, Comuna, Concordia, (T.-Uzden), Cordiana, Coroana, (Bistrița), Coroana, (Timișoara), Corvineana, Creditul, Crișana, Cugiereana, Decebal, Detunata, Doina, Drăganul, Dundreana, Economia, (Cohalm), Economul, Făgeșana, Fortuna, Frăția, Frățietatea, Furnica, Geogeană, Gloria, Grănișorul, Hașegana, Hondoleana, Însoțire de credit, (Veștem), Institut de credit, (Mehadia), Institut de credit, (Gavoșdia), Izvorul, (Sângeorgiu), Izvorul, (Sebeșul-inf.), Iulia, Lăpușana, Ligediana, Lipovana, Luceafărul, Mărgineana, Mercur, Mielul, Minerva, Munteana, (Corniareva), Murășiana, Murășianul, Nădlăcana, Negoitul, Nera, Noiana, Oleana, Oraviciana, Orientul, Panciovana, Patria, Piatra, Plugarul, (Cacova), Plugarul, (Săcădate), Poporul, (Lugoș), Poporul, (Săliște), Porumbăceana, Progresul, Racoșana, Reuniunea de împrumut și păstrare, (Ila-mare), Răureana (Cap. Mânăstir), Săcana, Sătmăreana, Sebeșana, (Caransebeș), Sebeșana, (Sebeșul-săsesc), Selăgeana, Sentinela, Șercăiano, Silvania, Șoimușana, Someșana, Speranța, (Hosman), Steaua, Târnăveana, Tibleșana, Timișana, Ulpiana, Unirea, Vatra, Victoria, Viitorul, Voileana, Vlădeasa, Vulturul, (Sânmartin), Vulturul, (Tâșnad), Zărândeana, Zlăgnea.

Preț de prenumărare:
pe 1 an K 12—, pe 1/2 an K 6—

Redactor responsabil:
CONSTANTIN POPP.

Taxa pentru inserțiuni:
de spațiul unui cm² câte 10 fileri.

Conferența revizorilor-experti.

— Așteptarea hotărârilor ei. —

III. CU Cluj / Central

După o întrerupere de câteva săptămâni, provenită din cauza bilanțelor anuale a băncilor noastre, a căror publicare ne-a restrâns mult coloanele revistei noastre, revenim astăzi la așteptarea hotărârilor conferenței revizorilor-experti și anume la a treia din aceste hotărâri, la chestiunea fuzionărilor de bănci.

Poate unii se vor fi întrebat, cum a ajuns conferența revizorilor să se ocupe cu aceasta chestiune? Cei ce cunosc însă preocupățiunile acelor, cari în mod desinteresat lucrează la îndreptarea activității noastre de bancă pe o cale mai potrivită și mai solidă, desigur își vor fi aflat, fără greutate, răspunsul. Aceia vor fi știind, că revizorii-experti, cari în prima linie sunt chemați să dea îndrumări folositoare băncilor noastre în activitatea lor, nu puteau lăsa nediscuțată chestiunea fuzionărilor, dat fiind, că dela rezolvirea norocoasă și cu plan a acestei chestiuni depinde în mare parte viitorul nostru pe terenul afacerilor de bancă.

La prima vedere s'ar crede riscată afirmațiunea, că dela felul în care se va rezolvi chestiunea fuzionărilor depinde viitorul afacerilor noastre de bancă. Credem. Adevăruțul însă e pe partea noastră. Căci concurența mare și extremă ce se desvoltă azi între bănci, soliditatea și consolidarea, ce se recere dela orice institut financiar, care voințe să-și asigure viitorul, pretind în mod

imperios, ca toate acele bănci, cari nu pot desvoltă în mod independent o activitate conform recerintelor timpului și amăsurat adevăratelor noastre interese național-economice, să se contopească în organisme mai tari, mai puternice și mai bine pregătite pentru misiunea lor. Aceasta este credința tuturor oamenilor de specialitate fără deosebire și peste tot a tuturor acelor, cari rezonază cu temei în chestiunea, de care vorbim. Revizorii noștri experti încă mărturisesc această credință și prin urmare s'au văzut îndatorați să se ocupe cu chestiunea fuzionărilor, iar noi pentru aceasta nu putem decât să le fim mulțumitori și să ascultăm cuvântul lor.

Motivele, cari au îndemnat pe revizorii noștri experti să se ocupe cu chestiunea fuzionării sunt — pe lângă credința lor, de care amintim în cele precedente — și câteva considerațiuni de natură practică. Intre aceste scoatem la iveală cu deosebire două. Întâia este că „Solidaritatea” încă a enunțat ca o necesitate și acțiune folositoare fuzionarea de bănci și a doua, împrejurarea că au voit ca și ei înșiși să vină în ajutorul acestei acțiuni.

Adunarea generală de acum doi ani a „Solidarității”, ocupându-se cu chestiunea fuzionărilor, a recomandat băncilor asociate ca acolo, unde împrejurările necesitează și e cu putință, să ducă în îndeplinire acțiunile de aceasta natură. Ba, ca să ușureze acțiunile de acest fel a enunțat și îndatorat direcțiunea însoțirii, ca dacă i-se cere, să pună

ea la cale, să inițieze și să ajute cu sfatul său lucrările de fuzionare. Hotărîrea însă nu a avut efectul dorit. Și nu pentru că nu ar fi fost lipsă, sau nu s'ar fi putut face fuzionări, ci cu deosebire pentru faptul, că mare parte din lumea interesată sau nu a cunoscut numita hotărîre, sau a uitat-o. Cei ce au urmărit însă dezvoltarea lucrurilor pe terenul acțiunilor noastre de bancă au făcut și o altă experiență: s'au convins anume, că sunt și de aceia, cari au apretiat după adevărata ei însemnătate hotărîrea adunării generale a „Solidarității” și că mulți dintre cei direct interesați de pe la bănci bucuroși ar fi aderat la acțiuni de fuzionare, dacă ar fi fost oameni, cari să ia inițiativa și să le conducă lucrările. În fața acestei situațiuni, conferența revizorilor luând în discuție chestiunea fuzionărilor, a înțeles îndată, că aci trebuie ajutat cu fapta și că cei mai chemați să contribuie direct la înlesnirea acțiunilor de fuzionare sunt chiar membrii ei, revizorii-experti ai „Solidarității”. Astfel dâșii au luat angajamentul și îndatorirea formală ca în decursul lucrărilor de revizuire să dea atenția cuvenită și chestiunilor de fuzionări. Aceasta așa, că acolo unde află de lipsă o concentrare a băncilor să ia ei înșiși inițiativa, pertractând și înduplecând pe cei interesați la acțiunile de fuzionare. Prin aceasta revizorii au făcut un lucru cuminte, căci au dat putință și condițiuni de executare hotărîrii adunării generale a „Solidarității” de acum doi ani. Pentru aceasta — cum am zis mai sus — lumea nu poate să le fie decât numai mulțumitoare.

Naște acum întrebarea, aveă-va hotărîrea conferenței revizorilor și rezultat practic, sau ba? Noi suntem de firmă credință, că da. Pentru că trebuie să se știe, că cei interesați de pe la bănci sunt aplicați a-și da concursul lor acțiunilor de fuzionare, mai cu samă dacă la aceasta sunt îndemnați de oameni pricepuți și desinteresați, cum sunt și revizorii-experti. Principalul este ca revizorii să-și facă datorința în privința angajamentului luat și probabil, că nu peste mult acțiunile de fuzionare vor deveni tot mai dese. Și cum că revizorii noștri își înțeleg chemarea, ne-am convins în mod neîndoios. Din isvor absolut sigur avem cunoștință că revizorii noștri experți deja în decursul lucrărilor lor de revizuire din anul curent, în multe locuri au făcut obiect de serioase discuții chestiunile de fuzionare. Rămâne, ca lumea interesată să le apretieze și să execute propunerile revizorilor noștri. Executarea acestor propuneri nu va fi grea. Lucru de că-

petenie este să fie îndemn și bunăvoință și atunci acțiunea revizorilor noștri experți va aveă roade bune.

Când scriem aceste apretieri, nu putem să nu îndemnăm și din partea noastră pe toți cei interesați în chestiuni de fuzionare, să dea atenția cuvenită inițiativei și propunerilor, ce li-s'au făcut, sau li-se vor face din partea revizorilor noștri experți. Să iee exemplul și să se îndemne bazați pe fapte concrete ce tocmai le avem înaintea ochilor noștri. Ori, tocmai acum sunt puse la ordinea zilei câteva fuziuni, dintre cari amintim fuziunea „Nerei” cu „Albina” și a „Arinei” cu „Bihoreana”. Acționarii „Nerei” și ai „Arinei” să fie convinși, că n'au putut servi mai bine interesele creditului public și odată cu aceasta și interesele lor proprii, decât contopind întreprinderile lor în cele două frunțase bănci din Sibiu și Oradea-mare. Dorim că faptele lor să fie apretiate după cuviință și să-și găsească inițiatori în toate acele centre și localități românești unde fuziunile se impun prin necesitățile economice și financiare ale poporului nostru. Și dacă de fapt fuziunile vor urmă să se înmulțească și să accelereze centralizarea atât de necesară a creditului românesc, meritul revizorilor noștri experți, cari și-au pus de scop să înlesnească lucrările de lipsă în această direcție, va fi recunoscut de tot omul de bine. Mulțumirea va fi generală.

Să sprijinim Banca noastră de asigurare.

Frumoasele rezultate ale primelor două luni de existență ale acestei bănci ne încântă. În proporție cu referințele noastre s'a ajuns deja la poziții însemnate, la cari poate unii nici nu se așteptau. Pe lângă munca pornită de conducători însă aceste vor crește zi de zi, se vor dezvoltă, — și cu atât mai mult cu cât în prima linie cei chemați: băncile noastre se vor interesa după datorință.

Băncile noastre ca fundatoare vor luă reprezentanța vor face toate asigurările noue la banca noastră, dar vor stornă la scadență totodată lună de lună toate polițele vechi dela institute străine. Conform legii și iudicaturii¹ asiguratul e dator numai primul an de premii să-l plătească, deci trecerea (stornarea) se poate face fără perdere, fără teamă că vor ajunge asigurații la proces sau vor fi câștigați cu proces și fără teamă chiar și în cazul, când pe biletele de premii (chitanțe, cambii) pentru scadențele proxime subscribe e decretat că premiile se pot încasa și judecătorește. Aceasta dispoziție iudicatura a declarat-o contrară legii, deci nevalidă.² Banca noastră stornează deci polițe

¹ Legea comercială § 485 punct 4 și hotărîri referitoare la acesta în colecția de legi Grill, tomul Hiteltörvények, ediția din 1901, pagina 394, punctele 3. 4 5.

² Grill féle Döntvénytár IV Kereskedelmi jog, ediția 1905 la pagina 1130 sub Nr. 2928, 2929 spune apriat că numai în anul prim e dator asiguratul să plătească premiile, — de asemenea foaia „Magyar pénzügy” Nr. 9 din 1912 pagina 23 pasagiu 8.

dela bănci străine. — afară de acelea cu cari stă în legătură de afaceri, în care caz o reține chiar și culanța, și dă informații și garanță, că asigurații nu pot avea pierdere, primindu-le totodată polițele chiar în aceleași condițiuni.

Băncile vor avea însă datorința, ca pe agenții lor să-i câștige totodată și pentru banca de asigurare, să-i angajeze chiar cu contracte ce le primește dela aceasta, — mai departe prin funcționarii, direcțiunea, comitetul de supraveghiere încă să se intereseze de cauză.

Asemenea sunt datori toți Românii, cari sunt agenți la bănci străine de asigurări să abziecă de acestea, să-și ofere serviciile băncii noastre de asigurare, care-i onorează cu provizii tot așa de însemnate. Abzicerea de agentură se poate face fără scrupul și temere, fiindcă nimeni nu poate fi constrâns să țină o agentură pe care nu o mai vrea, — sau să mai facă afaceri de asigurări, dacă nu vrea.

Pe lângă băncile fundatoare vor sprijini în acțiunea sa Banca noastră de asigurare toate instituțiunile morale și culturale. Așa prin organele bisericești vor fi îndemnați preoții și învățătorii la sprijinirea ei, prin conferențe preoțești și învățătorești, fie chiar și după ordinea de zi, se va discuta modul de conlucrare la lățirea asigurărilor în popor, și apoi „Asociațiunea” noastră culturală va fi instituția, care va aduce în discuție în ședințele secției ei economice aceasta chestie de mare importanță. Subiectul prelegerilor economice se va spori de aci înainte, tractându-se poate din oficiu la orice ocazie și afacerea asigurărilor, ba se va pregăti și împărți poate și o prelegere practică în acest scop.

Pentru ca însă asigurările, mai ales cele de foc să ajungă o extindere mai mare la popor, foarte bun serviciu pot face însoțirile de credit, ce le avem pe sate. Scopul principal al acestora e binefacerea, e ajutorarea țaranului pe diferite căi, și între aceste multe căi e și garantarea averii lui prin asigurări. Foarte ușor să poate ajunge aceste, căci avem model la unele însoțiri săsești, cari din al lor plătesc premiile de foc pentru membrii lor sau pentru satul întreg.

Metodul pe care însoțirile noastre de credit ar trebui să-l introducă, ar fi: 1, sau că ele din venitul lor plătesc fără a pretinde restituirea, premiile de foc pentru toți membrii lor; 2, sau că le detrag dividendele după părțile fundamentale; cu aceste dividende apoi și cu diferența ce ar solvi însoțirea ar achita premiile de asigurare a membrilor lor; 3 sau că ar anticipa însoțirile premiile pentru toți membri deodată și le-ar încasa ulterior fără interese la scadențele împrumuturilor luate de membri sau la un timp binevenit țaranului.

În aceste chipuri, și în alte chiar s'ar putea asigura prin însoțiri bunul țaranului nostru cu multă ușurință, s'ar crește și dedă cu asigurările pregătindu-l pentru asigurările de viață țărănești, pe cari banca noastră cu timpul încă le va lua în plăd. Însoțirile ar avea să decreteze principiul că numai acelor membri le dau împrumuturi, cari se asigură, sau să valideze acest principiu după ce a acordat deja împrumuturile, fără a anunța anterior; ca nu cumva să înstrăineze poporul de însoțire.

Dela asigurarea membrilor ar veni de sine asigurarea întregii comune. Am ajunge astfel prin însoțirile noastre aceea, ce comune săsești la noi au ajuns cu concursul comunelor lor politice. Aranjamentul acesta încetul cu încetul nu e nerealizabil, iar în privința aceasta banca noastră de asigurare ușor dă informațiunile de lipsă, ba poate chiar și „Reuniunea de agri-

cultură română a comitatului Sibiu”, care cu drag s'a ocupat de chestia însoțirilor noastre. Prin asigurările în masă însoțirile ar beneficia apoi și de unele provizii, cari tot pentru scopuri de asigurări s'ar putea folosi.

Numai prin o conlucrare comună a tuturor organelor și instituțiilor noastre, ce ne mai stau la dispoziție, numai prin tragere de inimă și numai prin noi înșine vom putea ajunge la realizarea problemei lor, ce și-a pus banca noastră de asigurare. Avem sfântă datorință toți să sprijinim opera începută întru ridicarea bunei stări a poporului și întru consolidarea noastră pe teren economic. Fiecare la locul său să-și facă datorința întru cinstea sa și binele neamului, iar presa noastră mai ales, zi de zi, să ne dea îndemn, agitând mereu pentru întărirea acestei instituții unice la noi Românii.

Oct. Sglîmbea.

Trusturi.

Iată creșterea tropică a întreprinderilor industriale și comerciale. Precum multe tufe și arbuști, cari la noi abia vegetează chircit, în clima tropică se desvoltă în arbori și vegetație exuberantă: astfel asociațiile industriale și comerciale, cari la noi abia se ridică în ringuri și carteluri, în Statele-Unite ale Americii de Nord s'au desvoltat în trusturi, cele mai uriașe asociații industriale și comerciale. Ordinea de stat și socială a Statelor-Unite, care nu vrea să pună pedeci îndemnul de activitate și câștig; terenul enorm de întreprinderi, ce-l oferă un continent destelenit de curând; mai scotiți mijloacele tehnice și financiare moderne, cari aici își pot desfășura liber puterea: toate aceste au produs întreprinderi de o estensiune și de o forță absolut necunoscute bătrânei Europe. Fie vorba de un trust, care dominează mai mult ori mai puțin producția unei marfe, fie vorba de o societate de cale ferată, care are în posesiunea sa o mare rețea de circulație: în amândouă cazurile se acumulează în mâinile puținor persoane sume și mijloace, cari pot scorni invidia cutărui ministru de finanțe din Europa.

Nici un om cugetător nu contestă trebuința acestei creșteri americane pentru desvoltarea splendidă și grabnică a întreprinderilor. Dar marile pagube ale acestei creșteri sunt prea evidente pentru a rămâne iarăși necontestate. Lăsate în voia poftei de câștig: comorile pământului american au suferit așa de mult prin exploatarea prădalnică din partea acelor întreprinderi, încât sleirea unora din ele e iminentă. Înghițirea întreprinderilor mici din partea celor mari are drept efect, că cumpărătorul unei marfe, pe piața americană, se trezește în fața unui număr din ce în ce mai restrins de vânzători. Concurența se distruge treptat și cumpărătorului i-se impun prețuri exagerate. Lipsa publicației de socoteli ține în întunec, tănuiește administrația până și a celor mai importante întreprinderi, favorizează manoperele murdare, trag vâlul peste supracapitalizarea întreprinderilor rentabile în sine. Iar căile ferate, prin acordarea de tarife reduse și alte avantagii, favorizează marii întreprinzători în dauna celor mici, grăbind înghițirea acestora și contribuind ca concurența să rămână numai cu numele. Iată trusturile principale:

United States Steel Corporation, trustul de oțel. S'a format din 12 fabrici și uzine mari și din 40—50 fabrici și uzine mici de fer și oțel. E cea mai puternică întreprindere industrială de pe întreg globul. Capitalul de acții și obligații (bonds) atinge suma

enormă de 1486 milioane dolari sau 7437 milioane franci. La fondarea corporației, capitalul eră de 1402 milioane dolari sau 7010 milioane franci. Despre extensiunea și capacitatea de prestații a trustului ne dau dovezi elocvente forța de producție și mijloacele de exploatație. Actualmente întreprinderea poate produce anual:

Fer crud	160,000	tone
Fabricate gata	136,000	"
Ciment	130 mil.	barele

Pentru desfășurarea circulației, trustul are la dispoziție:

Locomotive	1,050
Vagoane de cale ferată	48,000
Căi ferate în administrație proprie	3,100 miluri,

în timp ce numărul amplor și muncitorilor trece de 220,000. — Prin cumpărarea, ori luarea în arândă de extinse terenuri feroase, trustul nu numai că s'a făcut independent, sub raportul aprovizionării cu mineral, dar s'a îngrijit pentru viitor, ca nu cumva vr'o întreprindere de concurență, punându-și piciorul în posesiunea de mineral suficient, să împedec dezvoltarea trustului. Stabilimentele nouă dela Gary, pe țărmul lacului Michigan, 40 km. spre răsărit dela Chicago, la încrucșarea alor 5 căi ferate principale, formează uzina de oțel cea mai puternică și cea mai modernă de pe pământ.

Standard Oil Company of New Jersey. E trustul de petrol. S'a organizat în 1882 și reorganizat în 1897 pe baza unei sentințe judecătorești. Astăzi dispune de un capital de 330 milioane dolari = 1650 milioane franci și de 156 sucursale respirate în America și pe toate continentele. Din petrolul brut american 84% sunt în mâinile trustului. Stăpânește în nenumărate orașe iluminăția cu gaz și electricitate. El furnisează 80% din toate mijloacele de iluminat în America. fondatorul trustului a fost *Rockefeller*. Dar de câțiva ani conducerea a lăsat-o vice-prezidentului *John D. Archibald*. Trustul a urcat prețul petrolului rafinat cu 45%, în timp ce al altor materii de consum s'a urcat numai cu 23%. Dividenda anuală e 50% și mai bine.

American Tobacco Company, sau trustul de tabac, s'a înființat în 1890. Capitalul fundamental = 316 milioane dolari sau 159 milioane franci. Are 85 de uzine și prelucră anual 175 milioane kg. tabac brut. El provide 85% din consumul de țigarete, 81% din al tutunului de lulea, 25% din al țigărilor de foi. Profitul curat anual trece de 50%. În 1908 a dat 40% dividendă, când a și fost pus sub acuză.

Trustul de carne lucrează pe sub ascuns. Guvernul îl caută sub firma *Rational Packing Company* (Societatea pentru nutrirea rațională), care după mărturisirile proprii lucrează numai cu 15 milioane dolari, dar prin emisiune de bonduri dispune de capital cu mult mai mare. Direcțiunea, în frunte cu *Armour*, constă din 11 membri, cari provăd 75% din producțiunea de carne a Uniunii întregi. Stătorese în comun prețurile de cumpărare și vânzare, apoi salariile muncitorilor. Activitatea și-o extind și asupra negoțului de unt și ouă.

Iată cum descrie un martor ocular al nostru, dl V. E. *Moldovanu* activitatea unor societăți, vorbind de orașul *Chicago*:

„Tot pe strada asta (cea mai lungă din lume) dai de abatoriu cel mai vestit din lume. Sunt societățile unite ale negoțului cu carne. Ele au în apus dela Chicago, pe întinse pășuni, sute de mii de vite cornute, cari cresc liber, păzite de păstori călări. Din aceste aduc zilnic la Chicago câteva zeci de mii, la abator, unde le taie, carnea lor o pun în ghiată și-o trimit cu mii de vagoane în toate părțile Americii“.

„Până-ce nu vezi, nu-ți poți da seamă de felul cum se taie aici vitele. Totul merge cu mașinării, încât vitele intră vii pe o poartă a fabricii și sunt scoase pe cealaltă poartă, drept la vagoane, tăiate, înghețate, stampilate, prețuite și adresate.

„In ziua când am fost acolo, s'au tăiat 28,000 boi, 53,000 porci și 43,000 oi, într-o singură zi! Și asta merge așa, zi cu zi. Peste 20,000 măcelari lucrează aici și cu ajutorul mașinării dau gata atâta potop de carne, în fiecare zi. Carne, tăiată și pregătită, trece după felul și soiul ei, în diferite magazine. Sângele îl adună, și împreună cu oasele măcinate, fac din el gunoiu măestrit pentru îngrășarea pământului. Din s'au fac luminări și săpun. Pelea o pregătesc pentru vânzare. Fac cârnați și conserve de carne, șunci salamă și altele. *Nimic nu se perde fără folos*. Abatorul acesta învârte pe zi sume de milioane și tovarășii cari îl stăpânesc au averi uriașe. Cel mai bogat și întemeietorul abatorului acestuia este *Morris*, un Englez și *Swift*, un Olandez. Nu e tren de povară în America, să nu ați în el două trei vagoane pe cari e scris numele lui *Morris* și *Swift Semn*, că merge carne dela ei. Când vezi aceste curți de abator, rămâi uimit și te cuprind respectul față cu istețimea de negoț a străinilor, cari prin cultură și stăruință sunt astăzi stăpâni pe lume cu puterea banului lor.

American Sugar Refining Company sau trustul de zahăr, înființat în 1891 cu capital de 90 milioane dolari. A pus mâna pe marile rafinării aflătoare în Brooklyn, Boston, Jersey-Citty New-Orleans, Philadelphia. Trustul produce 70—75% din consumul de zahăr al Uniunii. *Havemeyer*, fondatorul trustului, și-a statorit în acții „neînsemnata“ proviziune de 10 mil. dolari.

Powder Company, trustul prafului de pușcă și al explozibilelor, controlează toate fabricile americane de praf de pușcă și de explozibile. Capitalul = 41 milioane dolari. Majoritatea acțiilor se află în posesiunea lui *Du pont de Reaumur*, fabricant în Delaware.

General Electric Company și Westinghouse Machine Company stăpânesc și controlează aproape toate uzinele electrice din America. Trustul prim lucrează cu un capital de 65 milioane dolari. Amândouă întreprinderile stau în legătură strânsă.

United States Rubber Company, trustul de cauciu, a cuprins aproape toată industria acestei substanțe, cu un capital de 109 milioane dolari.

American Rival Stores Company, trustul de terpenin, lucrează numai cu 5 milioane dolari, totuș în curs de 6 ani a usurpat toată industria terpeninului, urcând prețurile cu 50%.

Internațional Paper Company, trustul hârtiei, cu 35 milioane dolari a cucerit toată fabricația hârtiei de tipar. Cu scop identic se formase *Fiber and Manila Association*, pe care tribunalul a desființat-o în 1909 condamnând pe fondatori la amende grele.

Trustul îngrășămintelor artificiale s'a format în 1908. Mai multe fabrici de îngrășămintele artificiale — după model european — s'au constituit în cartel. Dar abia s'a înființat alianța aceasta, când *Bonaparte*, procurorul general de atunci, a pornit proces contra ei, rezultatul căruia a fost desființarea trustului.

Multiple sunt manoperele, prin cari trusturile s'au făcut antipatice populațiunii și guvernelor. Cea dintâi e monopolizarea producțiunii, nimicirea concurenței, prin ceea-ce trusturile ajung în „plăcută“ poziție de a dicta, sau mai corect, de a urcă prețurile, după-cum pretind interesele lor. — Altele lucrează deghezate sub mantaua altor firme, cum am văzut la trustul de carne, și trustul de cărbuni. Altele, importează marfă și fac mărturisiri false asupra cantităților importate, prin ceea-ce păgubesc fiscal. Astfel trustul de zahăr a cauzat fiscalul daune de 13 milioane dolari. Altele pactează pe ascuns cu fabrici din străinătate. La altele, fondatorii își fixează proviziuni oribile etc. etc.

Din aceste considerații economice și de altele de ordin politic, au avut loc dese intervenții judecătorești și ale guvernelor, contra gospodăriilor monopo-

liste ale faimoaselor asociații. Și cu drept cuvânt. Căci în timp ce corifeii întreprinderilor au devenit miliardari, marea mulțime a consumatorilor simte amar lupta pentru existență.

Iată unele intervenții judecătorești:

Membrii direcțiunii trustului de terpenin au fost judecați la câte 3 luni temniță și 1500—5000 dollari amende în bani.

Amende enorme a avut să plătească trustul de zahăr. Mai mulți angajați de vamă despre cari s'a constatat că au stat în serviciul trustului, au fost destituiți și judecați la temniță.

Contra trustului de petrol s'au făcut multe procese. Prin 1908 tribunalul din Chicago l-a amendat cu 20 milioane dollari pentru abuzuri de refacții pe calea ferată. Din motive tehnice, tribunalul suprem a anulat sentința. Nu peste mult s'a pus la cale procedura judecătorească, în So. St.-Paul, Minn., pentru dizolvarea trustului. Cauza a ajuns la tribunalul federal suprem, care la dorința guvernului a decretat urgența în Ianuarie 1910. Dar sentința nu a putut roși în grabă, căci 3 judecători au demisionat din diferite motive, iar cei 6 rămași nu au aflat de cuviință ca în o cauză așa de importantă să decidă în consiliu manc. S'a întregit ulterior. Pe la mijlocul anului 1911 Standard Oil Company e condamnată nu atât pentru tendințele monopoliste, cât mai mult pentru mijloacele aplicate. Tribunalul suprem a satorit că metodele trustului pentru nimicirea concurenței în multe cazuri au fost inadmisibile. Ascutișul sentinței se îndreaptă contra acestor proceduri inadmisibile.

De mult timp durează și ostilitatea pornită contra trustului de oțel. Până azi nu e terminată.

Nimicirea totală a trusturilor va fi grea, dacă nu imposibilă. Dacă proceduri „inadmisibile“ se pot sistă și reprimă: organizarea industriei nu se poate curmă și nici nu ar fi rațional să o curmi. De faptul acesta își dau perfect seamă guvernele și justiția americană. Prin distrugerea trusturilor s'ar produce o derută, devalvație, revoluție în viața economică a Americaniilor, cum nu s'a mai văzut de când e lumea. În uriașele întreprinderi sunt interesați nu numai magnații și plutocrații americani, ci și milioane de existențe mici. Prin doborârea celor mari s'ar turti și cei mici.

Gavr. Todica.¹

Asigurări contra spargerilor.

Din mai multe părți ni s'a pus întrebarea, dacă Banca noastră de asigurare se ocupă sau nu cu asigurările contra spargerilor? Aceasta întrebare e provocată în multe părți de faptul că „Albina“ din Sibiu a făcut o astfel de asigurare la o societate străină, împrejurare din care unii agenți străini se silesc să concludă, că Banca noastră de asigurare nu s'ar ocupa cu ramul afacerilor contra spargerilor.

Adevărul este că Banca noastră de asigurare a mijlocit și mijlocește foarte bucuros și în condițiuni cât se poate de avantajoase asigurări contra spargerii și că asigurarea „Albinei“ — de care amintim mai sus — s'a făcut înainte de ce Banca noastră de asigurare s'a decis să mijlocească asigurări de spargerii. „Albina“ dă un sprijin așa de mare Băncii noastre

de asigurare, în cât e cu neputință a presupune, că asigurarea contra spargerii n'ar fi făcut-o prin banca noastră, dacă aceasta ar fi fost decisă atunci să mijlocească și ataceri contra spargerilor. Așa stând lucrul, rugăm și pe această cale băncile noastre să nu se lase seduse și să-și facă asigurările lor contra spargerilor exclusiv prin banca noastră. Ea le mijlocește la una dintre cele mai puternice bănci de asigurare de pe continent în condițiuni tot atât de favorabile ca ori și la care altă bancă, unde s'ar putea face eventual direct aceste afaceri. Aceasta ca să se știe.

REVISTA FINANCIARĂ.

Situațiunea.

Sibiu, 7 Martie 1912.

În opoziție cu alți ani în anul acesta scumpetea de bani durează extraordinar de mult și sunt puține presemne pentru o îmbunătățire a situației. De o reducere a etalonului în piețele conducătoare din străinătate nu mai este vorba și pretutindenea banii sunt scumpi. În Berlin discontul privat a variat în ultimele zile între 4 $\frac{1}{2}$ —5%, în London s'a urcat până la 3 $\frac{3}{8}$ %, asemenea în Paris la 3 $\frac{1}{8}$ %.

În piața internă scumpetea de bani este și mai simțitoare și cererea cea mare se reoglindează în sumarul Băncii Austro-Ungare dela finele I. tr., când cererile au fost cu 200 milioane mai mari decât în toamna anului de criză 1907. Băncile private și discontori privați observă rezervă și astfel în ultimele zile discontul privat a cotate pentru cambii de prima bonitate 5—5 $\frac{1}{16}$ %, pentru cambii de a doua bonitate 5 $\frac{3}{8}$ %, iar cambiiile de portofoliu s'au discontat dela 5 $\frac{3}{4}$ % în sus.

CRONICA.

Nou director executiv la banca „Vatra“ din Cluj. După cum aflăm direcțiunea băncii „Vatra“ în ședința sa ținută după adunarea generală. a ales director executiv al său pe Dl Dr. Laurean Gherman, actualul dirigent al filialei „Lumina“ din Marosvásárhely. Noul director este unul dintre cei mai buni tineri ai noștri, care pe lângă calificațiunea juridică e și absolvent a unei academii comerciale din străinătate. Suntem siguri, că va face bune servicii în noul său post și peste tot în viața economică a poporului nostru unde prin noua sa situație primește un loc însemnat. Felicităm deci direcțiunea băncii „Vatra“ pentru alegerea făcută și noului director îi dorim succese depline în noul său post.

Naționalizarea rentei ungare. Cuvintele acestea se pot ceti de un timp încoace tot mai des în ziarele maghiare și aceasta în vederea faptului, că noua emisiune a rentei ungare ce va trebui să se facă în curând, abia va putea contă la plasare în străinătate. Piețele străine, unde până acum renta ungară eră bine primită, — parte fiindcă sunt saturate, parte din motive politice și fiindcă sunt angajate la emisiuni indigene să prevadă că vor fi rezervate față de noul împrumut ungar.

Intre astfel de împrejurări a format obiect de preocupare în cercuri financiare chestiunea: pe ce cale s'ar putea asigura mai bine plasarea noii rente ungare în țară, cum s'ar putea naționaliza renta ungară? S'au aflat două alternative: urcarea dobânzii după relațiile de azi a pieței de bani, prin ceea ce statul ar ajunge un concurent puternic al capitalului privat și ar îndemna pe capitaliști să-și plaseze priosurile în rentă de stat. A doua modalitate ar fi măsuri legislative prin care s'ar impune institutelor de bani, a acestor acumulatori de capitaluri, ca în proporție cu capitalurile lor proprii să cumpere titluri de stat. Pentru ambele aceste alternative sunt exemple în străinătate. Franța, cea mai bogată țară în capitaluri din Europa a revenit nu de mult la o dobândă mai mare la titlurile sale de stat, iar Germania a impus băncilor germane să-și plaseze o parte a fondurilor și capitalurilor lor în rente de stat. Exemplele acestea probabil vor fi urmate și la noi în Ungaria, mai ales ca obligativitatea cumpărării de efecte de stat ar contribui nu în măsură mică și la ridicarea mobilității băncilor din țară, care în multe părți lasă încă mult de dotit.

O inițiativă salutară. Camera de comerț și industrie din capitală a înaintat ministrului de comerț o adresă în care a arătat deosebită importanță a sigilelor poștale, cu deosebire în cazuri de proces, când adeseori constituie o împrejurare decizătoare pentru proces faptul că cutare scrisoare comercială unde și când s'a dat la poștă. Ministrul aflând deplin justificate expunerile camerei de comerț — a dispus pe calea ordinațiunii, ca oficiile poștale să prevadă scrisorile expediate și sosite cu sigiluri legitime. S'a proiectat chiar prevederea succesivă a oficiilor poștale cu sigiluri perfecționate. Inițiativa salutară a camerei de comerț din Budapesta va fi salutată desigur cu bucurie din partea cercurilor comerciale și financiare interesate din țară.

Punerea în circulație a unor monete noi de argint în România. Ministerul de finanțe a pus în circulație un nou stoc de monete de argint de 2 lei, 1 leu și 50 bani.

Aceste monete se deosebesc de cele puse anterior în circulație numai prin milesimum, care este 1911, în loc de 1910 ca al celorlalte.

Sumar.

Conferența revizorilor-experti. — Să spriginim Banca noastră de asigurare. — Trusturi. — Asigurări contra spargerilor. — *Revista financiară*: Situațiunea. — *Cronică*: Nou director la banca „Vatra” din Cluj, Naționalizarea rentei ungare, O inițiativă salutară, Punerea în circulație a unor monete noi de argint în România.

Depozit românesc

de pian și armoniuri în Sibiiu.

Piane și pianine, din cele mai bune fabrici ca *Bösendorfer, Ehrbar, Stingl, Wirth, Petrof* etc. se pot procura la

Timotei Popovici,

profesor de muzică.

Sibiiu, Strada Cisnădiei Nr. 7 etajul I.

„CĂMPIANA”, institut de credit și economii,
societate pe acții în Mociu.

CONCURS

„Cămpiana”, institut de credit și economii, soc. pe acții în Mociu (Mócs, Kolozs m.), publică concurs pentru un post de **practicant** cu salariu anual de K 1000, — plătit în rate lunare anticipative.

Alesul — dacă va corespunde — după anul de praxă va fi denumit funcționar cu drept de pensie și tantiemă statutară. Postul e de ocupat îndată după alegere.

1—1

Direcțiunea.

„DRĂGANUL”, inst. de credit și econ. în Beiuș.

CONCURS.

Direcțiunea institutului de credit și economii, societate pe acții din Beiuș „Drăganul”, publică concurs pentru ocuparea postului de **practicant** cu termen până în 15 Martie st. n. a. c.

Doritorii de a ocupa acest post, au să dovedească că au absolvat o școală comercială cu examen de maturitate.

Salariu anual 840 coroane.

Ofertele sunt a se înainta la adresa direcțiunii.

Postul este a se ocupa imediat după alegere.

1—1

Direcțiunea.

„TERNOVANA”, institut de economii și credit
ca societate pe acții în Terno.

CONCURS.

„Ternovana”, institut de economii și credit, ca societate pe acții în Terno (Terno) publică concurs pentru un **practicant**, care posedă limba română și maghiară în scris, absolvent de școala comercială, sănătos și cu preferință, eliberat de miliție. Postul se poate ocupa imediat după primire. Terminul pentru concurs este până la 10 Mai 1912.

1—1

Direcțiunea.

„VATRA”, institut de credit și economii, societate pe acții în Cluj (Kolozsvár).

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de **contabil** la filiala institutului nostru din Mociu (Mócs) comitatul Cojocna publică concurs.

Petenții să dovedească că au absolvat vre-o școală comercială; că posedă afară de limba maternă și limba maghiară și că au praxă recerută ca să poată purta independent contabilitatea filialei.

Emolumentele împreună cu acest post sunt: K 1600 salariu și K 400 bani de cuartier anual. Cel ales va avea să servească 6 luni de probă, când va putea fi denumit definitiv.

Cererile cu documentele necesare să se trimează la adresa direcțiunii institutului până în 20 crt. st. n. 1912, iară postul este de ocupat în 1 Aprilie st. n. 1912.

1 1

Direcțiunea.

„AURARIA”, cassă de economii, societate pe acțiuni în Abrud.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului „Auraria”, cassă de economii, societate pe acțiuni în Abrud, prin aceasta sunt invitați la

a XXIV-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Abrud, la 25 Martie st. n. 1912, la 2 oare d. a., în localul institutului.

Ordinea de zi:

1. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere și împărțirea profitului curat.
2. Fixarea marcelor de prezență.
3. Alegerea alor 2 membri în direcțiune pe durată de 3 ani și a unuia pe 1 an.
4. Alegerea comitetului de supraveghiere.
5. Eventuale propuneri în cadrul statutelor.

Domnii acționari, cari voiesc a participa la aceasta adunare în persoană ori prin plenipotențiați, sunt rugați a-și depune acțiunile și eventual documentul de plenipotență cel puțin cu o zi înainte de adunare la cassa institutului sau la institutul „Doina” din Câmpeni ori la institutul „Detunata” din Bucium.

Abrud, la 19 Februarie 1912.

Direcțiunea.

Activa—Vagyon.	Bilanț cu 31 Dec. 1911. — Mérleg számla 1911. dec. hó 31-én.		Pasiva—Teher.	
	K	f	K	f
Cassa în număr — Pénztárkészlet	18,018	82	Capital societar — Részvénytőke	60,000—
Cambii de bancă — Váltótárca	633,034	11	Fond gen de rez. — Általános tartalékalap	68,857—
Imprumuturi ipototecare — Jelzálogkölesön	365,603	55	Fond special de rez. — Különös tartalékalap	81,916—
Credite cambiale cu acoperire — Fedezettváltókölcsön	83,593	35	Fond de pensiuni — Nyugdíjalap	63,361-20
Efecte publice — Értékpapírok	22,870	40	Fond pentru amortizarea perderilor — Leirásialap	6,462-20
Acții dela diverse bănci — Részvények különböző bankoktól	30,800—		Fondul „Alexandru Filip” Alap	1,787—
Realități — Ingatlanok	84,027	82	Depuneri spre fructificare — Betétek	648,853-53
Mobilier — Butorzat	772	51	Reescont — Visszeszámitolt váltók	288,869—
după amortizare de 10% — leirás után	77	25	Dividendă neridicată — Fel nem vett osztalék	1,650—
Interese restante transitoare — Hátralékos kamatok	5,353	44	Interese anticipate pro 1912 — Átmeneti kamatok	9,532-33
Diverse conturi debitoare — Külömböző adósok	4,231	63	Diverse conturi creditoare — Külömböző hitelezők	2,135-34
			Profit transpus — Áthozott nyereség	3,007-15
			Profit net — Tiszta nyereség	11,797-63
	1,248,228	38		14,804-78
				1,248,228-38

Esíte. — Kiadások.	Contul Profit și perdere. — Nyereség és veszteség-számla.		Venite. — Bevételek.	
	K	f	K	f
Interese: — Kamatok:			Interese: — Kamatok:	
pentru depuneri — betéteknek	31,637	11	dela cambii de bancă — váltóktól	50,278-16
pentru reescont — visszeszámitolás	13,572	05	dela credite cambiale cu acoperire — fedezett váltóktól	6,337-18
pentru fondul general de rezervă — általános tartalékalapnak	3,317—		dela imprumuturi ipototecare — jelzálogkölcsönöktől	27,178-49
pentru fondul de pens. — nyugdíjalapnak pentru fondul „Alexandru Filip” — alapnak	3,055—	85	dela efecte — értékpapiroktól	2,872-50
Spese: — Költségek:			Proviziuni — Jutalékok	1,181-66
salare — fizetések	10,550—		Venite după realități — Ingatlanok jövedelme	5,748-71
bani de cuartir — lakpénz	1,582	50	Profit transpus — Áthozott nyereség	3,007-15
chirie — házbér	700	08	Profit la efecte — Nyereség az értékpapiroknál	138-35
spese de poștă și altele — posta és egyéb költségek	2,286	48		
marce de prezență — jelenléti jegyek	2,084—	17,203-06		
Contribuțiuni: — Adók:				
dare directă — egyenes adó	9,827	24		
10% după interese la depuneri — 10% tőkematadó	3,163	71		
Amortizare din mobilier — Leirás a butorzatból	77	25		
Profit transpus — Áthozott nyereség	3,007	15		
Profit net — Tiszta nyereség	11,797	63		
	96,742	20		96,742-20

Abrud (Abrudbánya), 31 Decembrie 1911.

Dr. Laurențiu Pop m. p., director executiv — vezérigazgató.

Silviu Lazar m. p., contabil — könyvelő.

DIRECȚIUNEA: — AZ IGAZGATÓSÁG:

Romul Furdul m. p., Dr. George David m. p. I. Gomboș m. p. Candin David m. p. Dr. Alex. Bordia m. p.
prezident — elnök.

Subsemnatul comitet de supraveghiere am examinat bilanțul prezent, contul profitului și al perderilor și confruntându-le cu registrele institutului, constatăm că le-am aflat în deplină consonanță și în regulă. — Alôlirott felügyelő bizottság jelen mérleg számlát, nyereség és veszteség számlát megvizsgáltuk és az intézet könyveivel összeegyeztetve, azokkal teljes összhangzásban és rendben találtuk.

Petru Popovicu m. p., Dr. Candin David m. p. Demetriu Goia m. p. Nicolau Lobonțiu m. p. Nicolae David m. p.
prezident — elnök.

Revăzut și aflat în ordine: — Megvizsgálva és rendben találva: N. Căciulă m. p., revizor-expert al „Solidarității” — „Solidaritetea” szakértő revizora.

„VULTURUL“, institut de credit și economii, societate pe acții în Tășnad.

CONVOACARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii „VULTURUL“ societate pe acții în Tășnad, se invită, conform §-ului 17 din statute la

a III-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Tășnad (în localul institutului) *Marți, în 26 Martie st. n. 1912*, la 9 oare a. m. cu următoarea

Ordine de zi:

1. Deschiderea adunării și constituirea biroului.
2. Denumirea alor 2 notari și exmiterea alor 2 membrii pentru verificarea procesului verbal.
3. Exmiterea alor 3 scrutători pentru alegere.
4. Raportul anual al comitetului de supraveghiere, direcțiunii și bilanțul anului 1911.
5. Darea absoluturului direcțiunii și comitetului de supraveghiere.
6. Distribuția profitului curat realizat conform bilanțului
7. Alegerea alor 5 membrii în direcțiune cu mandat de 6 ani în locul următorilor membrii sortați Dr. Stefan C. Pop George Fülep, Ioan Lobonț, Iosif Cosmuța și Vasile Oros, fiind cel din urmă ales numai pe un an.
8. Statorirea marcelor de prezență și speselor de călătorie pentru membrii din direcțiune și comitetul de supraveghiere.
9. Eventuale propuneri.

Conform §-ului 20 din statute, domnii acționari cari voiesc a participa la adunarea generală, au de a depune acțiunile la cassa institutului, respective la locurile designate de direcțiune înainte de adunare cu 24 ceasuri.

Pentru depunerea acțiilor, respective primirea acțiilor și edarea documentelor de lipsă au fost designate resp. rugate toate instituturile, cari sunt membrii la „Solidaritatea“.

Tășnad, la 2 Martie 1912.

Direcțiunea.

Activa — Vagyon	Bilanț cu 31 Dec. 1911. — Mérleg számla 1911. dec. hó 31-én.		Pasiva — Teher.	
	K	f		K f
Cassa — Pénztárkészlet	3,467	90	Capital social — Részvénytőke	100,000
Cambii de bancă — Bankváltók	450,991	—	Capital incurs din em. II — II-ik kibocsát. befolyt tőke	14,815
Cambii cu acop. hipotecară — Jelzálogilag bizt. váltók	364,801	—	Fond de rezervă — Tartalékalap*	3,000
Credite hipotecare — Jelzálog kölcsönök	60,590	—	Fond de pensuni — Nyugdíjalap	384
Credite personale — Személyi hitelek	380	—	Depuneri — Betétek	255,619
Bon în cont-curent — Folyószámla követelés	18,536	09	Depozite de cassă — Pénztári letétek	4,009
Efecte — Értékpapírok	5,650	—	Reescont — Visszleszámított váltók	518,355
Mobiliar — Butorzat	1,426	41	Dividendă neridicată — Fel nem vett osztalék	297
amortizare — leirás	142	64	Diversi creditori — Különféle hitelezők	106
Spese de fondare — Alapítási költség	1,836	33	Interese transitoare — Átmeneti kamatok	12,301
amortizare — leirás	367	26	Pofit curat — Tiszta nyereség	13,030
Diversi debitori — Különféle adósok	390	94		
Interese transitoare și restante — Átmeneti és hátralékos kamatok	5,359	92		
	921,919	69		921,919

* Cu dotația anului 1911 K 9,000.

Debit — Tartozik.	Contul Profit și Perdere. — Nyereség és veszteség számla.		Credit — Követel.	
	K	f		K f
Interese: după depuneri — Kamatok betétek után	8,865	35	Interese: dela cambii de bancă — Kamatok: bank-váltók után	33,225
după reescont — visszleszámítás után	27,746	65	dela cambii cu acop. hipot. — jelzálogilag biztosított váltók után	22,913
Spese: salare — Költségek: tisztifizetések	6,965	12	dela credite hipotecare — Jelzálog kölcsönök után	4,783
chirie — házbér	1,137	07	dela credite personale — személyi hitelek után	22
imprimare, registre și porto — nyomtatv., üzlet könyvek, porto stb.	2,621	12	dela efecte — értékpapiroktól	40
marce de prezență — jelenléti díjak	936	—	Provizioni și alte venitite — Jutalék és egyéb jövedelmek	3,527
dare erarială și comunală — állami és községi adó	1,745	15		
10% dare după interesele depunerilor — 10% tőkerekamat adó	886	54		
competință de timbru — bélyegilleték	67	50		
Amortizări: 10% la mobiliar Törleszt.: 10% a butorz.	142	64		
20% spese de fondare — 20% alapítási költségekből	367	26		
Profit curat — Tiszta nyereség	13,030	29		
	64,511	69		64,511

Tășnad (Tasnád), la 31 Decembrie 1911.

Vasile Oros m. p., director exec. — v.igazgató.

Aurel Cigăreanu m. p., contabil — könyvelő.

DIRECȚIUNEA — AZ IGAZGATÓSÁG.

Andrei Cosma m. p., prez. — elnök. Dr. Stefan C. Pop m. p. Grigoriu Pop m. p. Vasiliu Murășianu m. p.
Dr. Coriolan Șteer m. p. George Fülep m. p. Vasiliu Hoblea m. p. Ioan Lobonț m. p. Iosif Cosmuța m. p.

Subsemnatul comitet de supraveghiere am examinat și am aflat în regulă conturile prezente. — Alôlirtott felügyelő bizottság megvizsgálta a jelen számlákat és helyesnek találta.

Vasile Păteș m. p., prez. — elnök. Demetriu Coroian m. p. Dr. Ioan Suciu m. p. Ioan Fülep m. p. Nicolau Munthiu m. p.

„MIELUL“, cassă de împrumut și păstrare în Poiana.**CONVOCARE.**

Domnii acționari ai cassei de împrumut și păstrare „Mielul“, societate pe acții în Poiana, în virtutea §-ului 14 din statutele societății se invită la

a XX-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Poiana, la 17 Martie st. n. 1912, la 3 oare d. a., în sala cea mare a hotelului „Șufană“.

Obiectele:

1. Raportul anual al direcțiunii, bilanțul anului de gestiune 1911 și raportul comitetului de supraveghiere.
2. Distribuirea profitului realizat conform bilanțului.
3. Alegerea alor 2 membri în direcțiune.
4. Fixarea marcelor de prezență.

Se atrage atențiunea domnilor acționari la dispozițiunea §-ului 16 din statute în sensul căruia la adunare pot participa numai acei acționari, cari sunt trecuți cu 6 luni mai înainte ca acționari în registrul acționarilor.

Acțiunile și eventualele documente de plenipotență sunt a se depune la cassa societății cel mult până la 16 Martie st. n. 1912.

Poiana, la 28 Februarie 1912.

Direcțiunea.

Activa.		Bilanț cu 31 Decembrie 1911.		Pasiva.	
	K	f		K	f
Cassa în număr	23,948	72	Capital societar	50,000	—
Cambii de bancă	202,267	50	Fond de rezervă	50,000	—
Împrumuturi hipotecare	254,366	40	Fond de rezervă special	14,478	20
Împrumuturi pe obligațiuni	109,543	—	Fond cultural filantropic	1,005	25
Credite de cont-curent	234,659	32	Depuneri spre fructificare	710,191	27
Efecte	17,570	—	Interese transitoare anticipate	8,899	35
Mobilier	300	—	Diverși creditorii	1,604	60
după amortizare de	50	—	Profit curat	14,504	21
Diverși debitori și interese restante	8,077	94			
	850,682	88		850,682	88

Debit.		Contul Profit și Pierdere.		Credit.	
	K	f		K	f
Interese la depuneri spre fructificare	29,917	48	Interese:		
Salare	4,500	—	dela cambii de bancă	15,623	71
Marce de prezență	700	—	dela împrumuturi hipotecare	20,272	29
Chirie	400	—	dela împrum. pe obligațiuni	10,549	57
Spese:			dela conturi-curente	8,876	39
imprimare, registre, porto, diverse	1,582	41	dela efecte	508	56
Contribuțiune:			Proviziuni și competențe	1,475	55
dare directă	2,104	37			
10% dare la inter. dep.	2,991	75			
diverse aruncuri	555	85			
Amortizare din mobilier	50	—			
Profit curat	14,504	21			
	57,306	07		57,306	07

Poiana, la 31 Decembrie 1911.

Ilie Dobrotă m. p., director executiv.

Ilie Georgescu m. p., contabil.

MEMBRI DIRECȚIUNII:

Dumitru Șufană m. p. Dumitru Oprean m. p. Nicolae Ghișe m. p. Ilie Nicoară m. p.
Ioan Prodan m. p. Ioan Bozdog m. p.

Subsemnatul comitet de supraveghiere am examinat conturile de sus și le-am aflat exacte.

Poiana, la 29 Februarie 1912.

Iosif Lissai m. p., prezident. Ioan Tanase m. p. Ioan Bozdog m. p. Nicolae Prodan m. p.

„IZVORUL“, institut de credit și economii, societate pe acții în Ighiu (Magyarigen).

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii „Izvorul“, societate pe acții în Ighiu (Magyarigen), se invită prin aceasta la

I-a adunare generală ordinară,

care se va țineă *Duminecă, în 24 Martie 1912, la 2 oare p. m.*, în localul institutului, cu următoarea

Ordine de zi:

1. *Constituirea biroului.*
2. *Frezentarea raportului direcțiunii despre gestiunea primului an de activitate și proiectul de bilanț împreună cu proiectul pentru împărțirea profitului curat.*
3. *Raportul comitetului de supraveghiare.*
4. *Hotărîre asupra absoluturului direcțiunii și al comitetului de supraveghiare pentru gestiunea anului 1911.*
5. *Fixarea marcelor de prezență.*
6. *Alegerea comitetului de supraveghiare pe 3 ani.*
7. *Eventuale propuneri făcute în conformitate cu statutele*

Pentru anii de față se abstea dela depunerea acțiilor înainte de adunarea generală.

Ighiu (Magyarigen) 25 Februarie 1912.

Direcțiunea.

Activa—Vagyon.	Bilanț cu 31 Dec. 1911. — Mérlegszámla 1911. Dec. hó 31-én.		Pasiva—Teher.	
	K	f	K	f
Cassa în număr — Pénztár készlet	9,223	—	Capital social — Részvénytőke	100,000
Escont — Leszámitolt váltók	163,561	—	Depuneri spre fructific. — Takarékbetétek	69,217·25
Acționari — Részvényesek	32,152	52	Reescont — Visszleszámitolt váltók	28 270
Cont-curent — Folyó-számla	138	16	Interese transitoare — Átmeneti kamatok	4,074·40
Mobilier — Butorzat	808	01	Creditori — Hitelezők	578·44
amortizare — leírás	88	01	Profit curat — Tiszta nyereség	4,002·99
Interese transitoare de reescont — Átmeneti kamatok a visszlesz. váltóknál	348	40		
	<u>206,143·08</u>			<u>206,143·08</u>

Esıte — Kiadás.	Contul Profit și Perdere. — Nyereség és veszteség számla.		Intrate — Bevétel.	
	K	f	K	f
Interese: — Kamatok:			Interese: — Kamatok:	
după depuneri spre fructificare — takarékbetétek után	1,737	39	de escont — leszámitolt váltóktól	7,091·66
după cambiile reescontate — a visszleszámitolt váltók után	675	—	după depun. proprii — saját betétek után	920·16
Dare — Adó	509	80	după capital restant — tőkehátralék után	151·60
10% după int. de dep — 10% tőkekamatadó	163	90	Proviziuni — Jutalékok	3·24
Spese, porto — Költség, portó	153	58		
Salare — Tiszti fizetések	759	99		
Amortizări — Leírások	88	01		
Chirie — Házbér	76	—		
Profit curat — Tiszta nyereség	4,002	99		
	<u>8,166·66</u>			<u>8,166·66</u>

Ighiu (Magyarigen), 31 Decembrie 1911.

Antoniú Pop m. p., director executiv — vezérigazgató.

Gavriil Crișan m. p., contabil — könyvelő.

DIRECȚIUNEA: — AZ IGAZGATÓSÁG:

George Muncușiu m. p., prez. — elnök. Dr. Alexandru Fodor m. p. Dr. Ioan Pop m. p.
Victor Oțoiu m. p. Ioachim Totoian m. p. Petru Circo m. p. Aurel Pop m. p.
Ioan Dumitrescu m. p. Ioan Ursu m. p. Ioan Medrea m. p. Ioan Medrea m. p.

Subsemnatul comitet de supraveghiare am examinat conturile Bilanț și Perdere și Profit și le-am aflat în consonanță cu cărțile purtate în regulă.

Vasile C. Osvadă m. p., prezident — elnök.

Liviu Dumitrescu m. p.

Stefan Anghel m. p.

„ECONOMIA“, cassă de împrumut și păstrare, societate pe acții în Cohalm.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai Cassei de împrumut și păstrare „ECONOMIA“, societate pe acții, sunt invitați prin aceasta, în conformitate cu §. 20 din statute la

a IX a adunare generală ordinară,

care se va ține în Cohalm, *Miercuri, în 27 Martie st n. a. c. la 2 oare p. m.*, în localul institutului, cu următoarea

Ordine de zi:

1. Raportul direcțiunii și bilanțul anului de gestiune 1911.
2. Raportul comitetului de supraveghiere.
3. Distribuirea profitului net realizat.
4. Distribuirea sumei destinate pentru scopuri culturale.
5. Fixarea prețului marcelor de prezență pentru membri direcțiunii și ai comitetului de supraveghiere.
6. Alegerea unui membru în comitetul de supraveghiere cu mandat pe 2 ani.
7. Alegerea a doi membri în direcțiune în locul celor eșiți după ordinea vechimei.

Domnii acționari, cari voiesc a participa la această adunare generală, sunt rugați a depune în sensul §-ului 22 din statute acțiunile și eventual plenipotențele cel mult până în 25 Martie 1912 la cassa societății. Acțiunile se pot depune cel mult până în 23 Martie a. c. și la institutul de credit și economii „Albina“ din Sibiu și filiala sa din Brașov.

NB. Pentru orientare se avizează domnii acționari că rescumpărarea cupoanelor se incepe numai cu 15 Aprilie n. 1912.

Cohalm, la 1 Februarie 1912.

Direcțiunea.

Activa—Vagyon.	Bilanț cu 31 Dec. 1911. — Mérlegszámla 1911. Dec. hó 31-én.		Pasiva—Teher.	
	K	f	K	f
Cassa în număr — Pénztár készlet	15,161	81	Capital de acțiuni — Részvénytőke	250,000—
Capital de acțiuni nevársat — Be nem folyt részvénytőke	69,050	—	Fondul de rezervă — Tartalékalap	49,220—
Cambii escontate — Leszámitolt váltók 566,064 —			Fondul de pensuni — Nyugdíjalap	6,882.80
Cambii cu acop. hipot. — Jelzálogilag bizt. váltók	126,315—	692.379—	Fondul cultural — Közművelődésialap	283.24
Împrumuturi hipotecare — Jelzálog kölcsönök	206,672—		Depuneri spre fructificare — Takarékbetétek	635,205.56
Împrumuturi pe oblig. — Kötvény kölcsönök	107,510—		Cambii reescontate — Visszleszámitolt váltók	185,000—
Realități — Ingatlanok	42,400—		Dividendă neridicată — Fel nem vett osztalék	648—
Acții dela bănci — Részvények	10,832—		Interese transit. anticip. — Atmeneti kamatok	12,772.60
Mobilier — Leltár	800—		Profit curat — Tiszta nyereség	22,382.31
amortizare — leírás	100—	700—		
Debitori — Adósok		7,034.50		
Interese trans. rest. — Folyó évet illető be nem folyt kamatok		10,185.70		
		1.161,924.51		1.161,924.51

Șeite—Kiadás.	Contul Profit și Perderi -- Nyereség és veszteség számla.		Intrate—Bevétel.	
	K	f	K	f
Interese de depuneri — Takarékbetét kamatok	29,428	86	Interese de escont — Váltókamatok	32,413.77
Inter. după acțiuni em. III. — III. kibocsátásból befolyt részvénytőke kamatai		324.10	Interese de cred. camb. cu acop. hip. — Jelzálogilag bizt. váltó kamatok	7,220—
Spese: salare — Költségek: fizetések	5,060—		Inter. de impr. hipotec. — Jelzálog kölcsön kamatok	15,359.20
bani de cuartir — lakpénz	300—		Inter. după împrum. pe oblig. — Kötvény kölcsön kamatok	8,038.12
spese de cancelarie, lumină, încălzit etc. — irodai költségek, fűtés, világítás stb.	1,480.55		Interese de cont-curent — Folyószámla kamatok	238.49
porto — posta költségek	185.88		Venite dela realități — Ingatlanok jövedelme	1,500—
marce de prezență — jelenléti dijak	457—	7,433.43	Provizțiuni — Jutalékok	1,980.08
Contribuțiune: dare directă și aruncuri — Adó: egyenes és pótdadó	4,062.89			
10% dare după inter. de dep. — 10% tőkekamat adó	2,942.89	7,005.78		
Spesele realităților — Ingatlanok költsége		75.18		
Amortizare din mobilier — Leírás a leltár számlán		100—		
Profit curat — Tiszta nyereség		22,382.31		
		66,799.66		66,799.66

Cohalm, la 31 Decembrie 1911.

Ioan Bercan m. p., dir. exec. și mem. în direc.   Ioan Buzea m. p., cass. și mem. în direc.   George Fuciu m. p., contabil

DIRECȚIUNEA: — AZ IGAZGATÓSÁG:

Dr. George Drimba, m. p.   Ioan Bârsan m. p.   Ioan Brotea m. p.   George Andron m. p.   Ieronim Buzea m. p.   Ioan Seracu m. p.

Am revăzut conturile prezente și le-am aflat în ordine și în consonanță cu registrele principale și auxiliare. — Jelen számlákat felülvizsgáltuk és a fő- és segédkönyvekkel összhangzottnak találtuk.

Cohalm, la 25 Februarie 1912.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIERE: — A FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG:

Ioan Blaga m. p.   Constantin Popp m. p.   Sofroniu Roșca m. p.   George Spornic m. p.   Ioan Vătășan m. p.

„AURORA”, societate de împrumut și păstrare în Năsăud (Naszód).

CONVOCARE.

Domnii membrii ai societății de împrumut și păstrare „Aurora”, sunt invitați a participa la

a XXXVIII-a adunare generală ordinară,

care va avea loc *Dumineci, în 24 Martie 1912, la 10^{1/2} oare a. m.*, în localitatea institutului, Piața-mare din Năsăud.

Pentru cazul când aceasta adunare nu s'ar putea ține din lipsa voturilor recerute, prin aceasta se convoacă totodată a doua adunare, care va avea loc în 31 Martie la oarele și locul fixat, în care vor aduce hotărâri valabile membrii prezenți.

Ordinea zilei:

1. Deschiderea adunării și constituirea biroului.
2. Raportul direcțiunii și al comisiunii de supraveghiere.
3. Sătorirea bilanțului pe anul 1911, distribuirea profitului acordarea absoluturului pentru anul de gestiune expirat.
4. Alegerea directorului, al căruia mandat expiră, pe timp de 3 ani.
5. Alegerea alor doi membrii în consiliul administrativ, a căror mandat expiră, pe timp de 3 ani.
6. Alegerea comisiunii de supraveghiere pe timp de un an.
7. Propunerea consiliului administrativ referitor la schimbarea societății de împrumut și păstrare „Aurora” din „însoțire” în societate acționară.
8. Eventuale propuneri insinuate în sensul statutelor.

Năsăud (Naszód), la 17 Februarie 1912.

Direcțiunea.

Activa.	Bilanț la 31 Decembrie 1911.		Pasiva.	
	K	f		
Cassa în numărar	48	759·68	Capital fundamental	168.500—
Credite ipotecare	1.123	056·52	Dep. spre fructificare excl. fond. societății	1.183,121·51
Credite personale	39,757	86	Fondul de rezervă ordinar	98,000—
Nomin.: K 92,000 rentă ungară 90—55	83,306	—	Fondul de rezervă special I	22,000—
Imobiliile institutului	183,613	79	Fondul de rezervă special II	29,300·57
Diverși debitori	71,818	01	Fondul cultur. și de binefaceri	20,973·74
			Fondul de întrețin. a edificiilor	518·74
			Dividende neridicate	670—
			Interese anticipate pro 1912	4,687·30
			Profit curat	22,540—
	1.550,311	86		170,793·05
				670—
				4,687·30
				22,540—
				1.550,311·86

Debit.	Contul Profit și Pierdere.		Credit.	
	K	f		
Interese după împrumuturi	88,618	70	Interese după dep. capitalizate	57,494·37
Interese după efecte de stat libere de dare	2,280	—	Interese după depunerile solvite	1,117·94
Interese de întârziere	7,089	43	Darea de rentă	5,861·23
Chirii	8,413	—	Diverse dări și impozite	6,325·41
Taxe de scris și diverse	2,836	17	Salare	13,400—
			Chirii	1,200—
			Diverse spese	1,298·35
			Profit curat	22,540—
	109,237	30		109,237·30

Năsăud (Naszód), la 31 Decembrie 1911.

Dr. Paul Tanco m. p.,
director.

Dr. Constantin Moisil m. p.,
vice-director și membru în direcțiune.

Iacob Majorean m. p.,
cassar.

MEMBRII DIRECȚIUNII: — IGAZGATÓSÁGI TAGOK:

Gavrilă Scridon m. p. Greg. Pletos m. p. Dr. Leon Scridon m. p. Liviu Mureșian m. p. Ioan Ciocan m. p.

Acest bilanț, confruntându-se cu registrele principale și auxiliare, s'a aflat exact și în deplină ordine. — Ezen mérleg a pénztári naplóval és a főkönyvekkel összehasonlítottván, az helyesnek és teljes rendben találtott.

Năsăud (Naszód), la 17 Februarie 1912.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE: — A FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG:

Petru Tofan m. p.

Ioan Nășcuțiu m. p.

Stefan Jarda m. p.

„TERNOVANA“, institut de economii și credit
ca societate pe acții în Tirnova.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de economii și credit ca societate pe acții „Ternovana“ se invită prin aceasta la

a VII-a adunare generală ordinară,

care se va țineă *Duminecă în 24 Martie 1912 st. n. la 1 oră p. m.* în școala gr.-or. română Nr. 1 din loc.

Obiecte:

1. Designarea a 2 bărbați de încredere și 1 notar.
2. Aprobarea bilanțului a raportului direcțiunii și a comitetului de supraveghiare.
3. Darea absoluturului direcțiunii și comitetului de supraveghiare.
4. Deciderea asupra întrebuirii venitului curat.
5. Alegerea 7 membrii în comitetul de supraveghiare.
6. Deciderea asupra ridicării capitalului de acții și modificarea statutelor.
7. Eventuale propuneri.

În lipsa membrilor ori acțiilor recerute adunarea generată în sensul §. 22 din statute se va țineă în 31 Martie 1912 în localitatea și timpul sus indicat.

P. t. domni acționari cari voiesc a participa la adunare sunt rugați conform §. 16 din statute a-și depune acțiunile până la 23 Martie a. c. 12 oare a. m. la cassa institutului nostru.

Tirnova, în 3 Martie 1912.

Direcțiunea.

„TERNOVANA“, takarék- és hitelintézet mint
részvénytársaság Tirnován.

MEGHIVÓ.

A „Ternovana“ takarék- és hitelintézet részvényes urak ezennel az 1912 évi márczius hó 24 én d. u. 1 orakor a gör.-kel. iskolában helyben megtartandó

VII-ik rendes közgyűlésre,

tisztelettel meghivatnak.

Tárgysorozat:

1. Két bizalmi férfi és egy jegyző kijelölése.
2. A mérleg, az igazgatósági és felügyelő bizottsági jelentés jóváhagyása.
3. Az igazgatóság és a felügyelő bizottság felmentésének megadása.
4. A tiszta nyereség felhasználása iránti határozat.
5. 7 tagnak választása a felügyelőbizottságba.
6. A részvénytőke felemelése iránti intézkedés és alapszabályok módosítása.
7. Esetleges indítvány.

A kellő részvényesek illetve részvények hiányában a közgyűlés alapszabályok 22 §-a értelmében 1912 márczius hó 31-én fentebb megjelölt helyiségben és napszkon megtartatik.

Azon t. cz. részvényes urak, kik a közgyűlésen részt venni óhajtanak, felkéretnek, részvényeiket az alapszabályaink 16. §-a értelmében f. é. márczius hó 23-én délelőtt 12 óráig az intézetünk pénztárnál letenni sziveskedjenek

Kelt Tirnován, 1912 évi márczius hó 3-án.

Az igazgatóság.

Activa—Vagyon.	Bilanț cu 31 Dec. 1911. — Mérleg-számla 1911. dec hó 31-én.		Pasiva — Teher.	
	K	f	K	f
Cassa în numărare — Pénztári készlet	5,546	28	Capital de acții — Részvénytőke	50,000
Cambii de bancă — Leszámitolt váltók 61,425—			Fond de rezervă — Tartálékalap	8850
Cambii cu acoperire hipot. — Jelz. biz. váltók	89,930	—	Depuneri spre fructificare — Takarék betétek	72,099
Impremuturi hipot. — Jelzálog kölcsön	1,542	—	Reescont — Visszleszámitolt váltók	42,254
Efecte — Értékpapírok	1,315	—	Interese transitoare — Átmeneti kamatok	1,152
Anticipațiuni — Előlegezések	6,908	—	Dividendă neridicată — Fel nem vett osztalék	195
Realități — Ingatlanok	1,646	60	Profit curat — Tiszta nyereség	4,582
Debitori și interese transitoare — Adósok és átmeneti kamatok		2,058		17
		170,371		58

Eșite. — Kiadás.	Contul Profit și Perdere. — Nyereség és veszteség számla.		Intrate. — Bevételek	
	K	f	K	f
Interese la depuneri — Betéti kamatok 3,368-60			Inter de reescont — Leszámitolt váltókamat 10,589-64	
Interese de reescont — Visszleszámit. kamat	2,349	51	Interese după imprumut hipot. — Jelzálog kölcsön kamata	123
Dare după inter. la depuneri — Betétek kamatadója	336	96	Interese de întârziere — Késedelmi kam. 609-15	
Dare erarială și alte — Allami és egyéb adók	2,138	82	Interese după anticipațiuni — Előleg kam. 878-69	12,200
Salare — Tiszti fizetések	946	66	Provizioane, taxe de scris etc. — Jutalék írási díj stb. 1,893-72	
Spese de cancelarie — Irodai költségek 381-54			Venit după realități — Ingatlanok utáni jövedelem . 200—	
Competință de timbre — Bélyeg illeték		255	Venite dela efecte — Érték papírok utáni jövedelem 64-84	
Profit curat — Tiszta nyereség		4,582		
		14,359		28

Tirnova (Torno), în 31 Decembrie 1911.

DIRECȚIUNEA: — AZ IGAZGATÓSÁG:

Ioan Jarcu m. p., director și respunzător pentru contabilitate — igazgató és könyvelésért felelős.

Paun Constantin m. p. Rusalín Bugariu m. p. Filip Dalea m. p. Ianeș Constantin m. p.
Aceasta încheiere de socofi am revădat și confrontând toate conturile cu cărțile principale și auxiliare, le-am aflat în regulă și exacte. — Ezen zárszámadást megvizsgáltuk s az összes számlákat a fő- és mellékkönyvekkel összehasonlítva helyesnek találtuk.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE: — FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG:

Rusalín Pagu m. p., prez. — elnök. Ianoș Pagu m. p. Damian Dalea m. p. Simeon Frâncu m. p. Ignea Dalia m. p.
Ion Sîtcu m. p. Trandafir Voina m. p.

Casele privilegiate de împrumut pe amanet în România.

— Muntele de pietate — (S. A.).

Bilanț general la 31 Decembrie 1911.

Active.		Pasive.	
		K	f
Saldul cassei	138,762·65	Capital societar	1.200.000 —
Hârtii de valoare	4,600·—	Fond de rezervă	2.851·20
Împrumut. pe prețioase	1.025,491·85	Obligațiuni în circulație	75.000·—
Împrum. pe efecte (mobiliare).	283.728·60	Depozite spre fructificare	2.902,611·90
Imobil (Pal. Muntelui de Pietate)	737.539·75	Diverse conturi creditoare	16,173·65
Conturi-curente	1.972,643·76	Deponenți de efecte în gaj	652.621·10
Efecte în gaj	652.621·10	Plusuri realizate la licitațiuni	15.511·—
Cheltuieli de organizare	49,738·20	Profitul anului 1911	81,226·36
Mobilier	29,486·65		
Dobânzi și taxe restante	51,382·65		
	<u>4.945,995·21</u>		<u>4.945,995·21</u>

Contul Profit și Pierdere.

Debit.		Credit.	
		K	f
Salariile funcționarilor	61,097·20	Dobânzi și taxe: la împrumuturi pe prețioase	161,464·90
Cheltuieli de administrație:		la împrum. pe efecte (mobiliare)	41.751·25
a) centrala	15,182·80	Interese de cont-curent	73,407·81
b) sucursala Brăila	10,283·30	Veniturile imobilului	15,436·—
c) sucursala Craiova	6,474·55	Veniturile halei de vânzare	16,098·70
d) sucursala Galați	2,449·10	Veniturile depozitelor libere	2,216·70
Cheltuielile Halei de vânzare	2,790·—		
Asigurări contra incendiului	3,420·—		
Proviziuni	1,205·15		
Retribuțiunile consiliului de administrație	2,425·—		
Interese de depozite spre fructificare	113,947·05		
Interese de obligațiuni	5,760·—		
Amortizări	4,114·85		
Profitul anului 1911	81,226·36		
	<u>310,375·36</u>		<u>310,375·36</u>

Director general: **Dr. C. Diaconovich** m. p.

Șef-contabil: **Ioan Garoiu** m. p.

Delegatul ministerului de finanțe: **Ioan G. Dinescu** m. p.

COMITETUL DE ADMINISTRAȚIE:

P. Cosma m. p., prez.   Dr. I. Costinescu m. p.   W. Dickin m. p.   V. Ionescu m. p.
 N. Lahovary m. p.   Dr. I. Mețianu m. p.   Dr. I. Mișu m. p.   Ant. de Mocsonyi m. p.
 Dr. C. Rădulescu m. p.   C. Steriu m. p.   N. Xenopol m. p.

COMITETUL DE CENSORI:

N. R. Căpităneanu m. p.   V. Pușcariu m. p.   G. Stroescu m. p.